

ÖZLÜK, HUKUK VE TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ SEKRETERLİĞİ ÇALIŞMALARI

Dönemin çalışma raporu hazırlanırken; 1996 yılında çıkarılan çalışma programını irdeleyerek, yapılanları, yapılamayanları, gerekçelerini, gelecek döneme ilişkin önerileri bir arada sunmanın yararlı olacağı düşünülmüştür. Ayrıca sekreterlik olarak belirli dönemlerde çıkarılan faaliyet raporu MYK üyelerine ve Başkanlar Kuruluna sunulmuştur.

Bu kapsamda sekreterliğin ilgi alanları başlıklar halinde değerlendirilecektir.

A. ÖRGÜTLENME:

Çalışma programında Genel Merkez Hukuk Bürosu ve illerdeki görevli avukatlara uzanan bir örgütlenmenin kurulacağı öngörülmüştü. Bu kapsamda, Genel Merkezde oluşturulmaya çalışılan dosyalama sistemi ve arşiv çalışmaları kurallara bağlanmış, şubelerin çalıştıkları eski avukatlarla ilişkiler sürdürülmüş, yeni avukatlara yetki belgesi verilmiştir.

Genel Merkez bünyesinde oluşturulmak istenen özlük hakları komisyonları konusunda yeterli adım atılmamış, bu komisyonlara Ankara şubelerinde yeterli katılım sağlanamadığından sadece İLK-SAN komisyonu işletilebilmiştir.

Örgütlenme açısından Genel Merkez Hukuk Bürosu'nun avukat ve uzman açısından güçlendirilmesi gerekmektedir. Diğer yandan Bölge Hukuk Bürolarının oluşturulması gerekmektedir.

B. ÇALIŞMA ALANLARI

Eğitim Sen gibi büyük bir örgütte özlük, hukuk ve toplu iş sözleşmesi sorunlarının bir sekreterlikte toplanması yeniden değerlendirilmesi gereken bir konudur. Mücadeleye paralel olarak artan baskılara zamanında yanıt verememekten dolayı bazı sorunların yaşandığı bilinen bir gerçektir.

İki yıllık süreçte sekreterliğin en önemli ilgi alanları aşağıdaki gibi sıralanabilir.

1. Soruşturmalar, Cezalar ve Sürgünler:

Sendikal hak ve özgürlükleri elde etme mücadelesinde üyelerimize karşı çok çeşitli nedenlerle açılan soruşturmalara karşı çok çeşitli nedenlerle açılan soruşturmalara karşı hem hukuki hem fiili ve meşru anlamda yapılabilecekler sekreterliği en önemli uğraş alanı olmuştur.

Bu süreçte Hukuk büromuzca hazırlanan 783 ifade, 2148 savunma, 3683 dava dilekçesi örneği şube ve üyelerimize gönderilmiştir.

Önceki süreçlerde devam eden ve 18 Nisan iş bırakma eylemiyle doruğa çıkan soruşturma, ceza ve sürgünler konusuna sendikal gerçekliği yok sayan bir anlayışla yaklaşmıştır.

Baskı ve ceza uygulamalarına gerekçeler ise; iş bırakma, sevk, vizite, 2911 sayılı kanuna muhalefet, basına televizyonlara çıkma, kokart takma, cinayetler kınama, siyasi partilerin etkinliklerine katılma, işyerlerinde sendikal etkinlik yürütme vb konularda odaklaşmıştır.

Bir yandan tüm birimlerimize soruşturmalara zamanında savunma gönderme, dava açma çalışmaları yoğun olarak sürdürülürken; bir yanda da fiili olarak saldırıları göğüsleme yolunda adım atılmış, 23 Kasım 1996 eylemi en azından sürgünlerin devamını engellemiştir.

Yürütülen hukuk mücadelesiyle baskı ve cezaların hukuka aykırılığı mahkemelerce de kabul edilerek, binlerce ceza iptal edilmiş, görevden alınanlar (alındıkları sürece ücretleri sendikamızca karşılanmıştır) göreve geri dönmüş, sürgünlerin bir kısmı geri dönmüş, sürgünlerin bir kısmı, girişimler sonucu, bir kısmı da mahkeme kararıyla iptal edilmiştir.

Bütün iktidarlar döneminde, baskılar, cezalar ve özellikle OHAL bölgesinde (bu bölgedeki sürgünlerin idari yargıya götürülebilmesi, ayrıca her türlü keyfiliğin uygulanmasına yol açmaktadır.) sürgünler devam etti. Öyle ki, siyasal iktidarlar üzerinden iki yıl geçmesine rağmen 18 Nisan eylemine yönelik soruşturma ve cezalandırmalara, mahkeme kararlarının yerine başka cezalar vererek devam etti.

Kurulan 55. Hükümet döneminde de benzeri uygulamalar sürdürüldü. Sürgünler MYK ve denetleme kurulu üyelerine kadar uzandı.

Bugün itibariyle örgütümüzün ceza ve dava durumu yaklaşık olarak aşağıdaki gibidir: Aksaray, Ankara 1-2-3-4-5, Antalya, Ardahan, Bitlis, Burdur, Denizli, Edirne, Isparta, İstanbul 1-4-5-6, İzmir 1-2-3-6, Karaman, Kırklareli, Kilis, Kütahya, Manisa, Nevşehir, Osmaniye, Siirt, Sinop, Sivas, Tarsus, Yozgat şubelerimizden bilgi alınmamıştır.)

- a) İl içi sürgün 256 kişi
- b) İl dışı sürgün 242 kişi

Bu sürgünlerin 13 tanesi girişimler sonucu 109 tanesi mahkeme kararıyla eski görev yerlerine dönmüştür.

- c) Çeşitli nedenlerle 14 üyemizin görevine son verilmiş, bunlardan 3 tanesi mahkeme kararıyla görevine dönmüştür.
- d) Açılan adli davalar sonucunda 65 üyemiz 1-6 ay arasında, iki üyemiz 6-12 ay arasında, 34 üyemiz 12 aydan fazla hapis ve para cezasına çarptırılmış, bütün cezalar ertelenmiş ve sendikamızca temyiz edilmiştir.
- e) Basına demeç verme nedeniyle açılan 160 davada 218 üyemizin yargılanması devam etmektedir.
- f) İzinsiz il dışına çıkma nedeniyle 208 üyemiz hakkında soruşturma sürdürülmektedir.
- g) İş bırakma, basına demeç verme vb nedenlerle 797 üyemiz 1 yıl, 59 üyemize 1 yıldan fazla kademe ilerlemesinin durdurulması cezası uygulanmış, bu cezaların 306 tanesi mahkemelerce iptal edilmiştir.
- h) 2911 sayılı yasaya muhalefetten açılan 83 davada 2025 üyemiz yargılanmaktadır.
- i) İş bırakma, sevk, kokart takma, özelleştirmeye karşı çıkma vb. nedenlerle bugüne kadar 18561 üyemize 1/30, 694 üyemize 1/8 oranında aylıktan kesim cezası, 3912 üyemize uyan ve kınama cezası uygulanmış, bu cezalardan 4796'sı mahkemelerce iptal edilmiş, 2946 kişi hakkındaki soruşturmalar devam etmektedir.
- j) Meslekten ihraç istemiyle Bakanlık Yüksek Disiplin Kuruluna sevk edilen 700 üyemizin dosyaları geri çekilmiştir.

k) Çeşitli nedenlerle açılan 83 adli davada 1143 üyemiz beraat etmiştir.

2. İLKSAN:

20.01.1996'da anti-demokratik yöntemlerle kongresi yapılan kurum sendikamızca yakın takibe alınmış, kongre kararlarının uygulanması için girişimlerde bulunulmuştur.

Kongre kararlarını uygulamayan, yetkili olmadığı halde yandaş çevrelere rant sağlamak amacıyla çeşitli yatırımlara yönelen, temsilciler kurulunu toplamayan keyfi yönetiminin bu tutumu örgütümüzce dava konusu yapılmış ve mahkeme yönetimin yetkisizliğine, bazı delegeliklerin geçersiz olduğuna karar vermiş, karar milyonlarca lira harca olarak İLKSAN tarafından temyiz edilmiştir. Bu arada kurumun usulsüzce yapmak istediği büyük ihaleler girişimlerimiz sonucu iptal edilmiştir.

İsrarlı takip sonucu kurumdaki keyfilik ve usulsüzlükler mahkemelerce de kanıtlanmışken, MEB'in tutumu ibretle izlenmiş, MEB yetkisini kullanarak kurumu değiştirilmiş Anasatü ve demokratik yönetmeliklerle seçime götürme yolunda bilinçli olarak adım atmamıştır. Amaç, yönetimin devamını sağlamak ya da kurumu yeniden kayyuma devretmektir.

İLKSAN konusunda oluşturulan politikaların hayata geçirilmesi için delegelerle değişik tarihlerde merkezli düzeyde toplantılar yapılmış, iletişim ağı kurulmuş, basın yeterince kullanılmış, çıkarılan iki bültenle üyeler bilgilendirilmiş, iki kez imza kampanyası düzenlenmiştir.

Bu arada, Yargıtay'daki dava karar aşamasında gelmiş, verilecek karar sonucunda kurumun sağlıklı seçimlere gitmesi için hukuki ve fiili girişimler devam etmektedir.

3. İŞVERENLE İLİŞKİLER

Gücünü meşru ve fiili mücadeleden alan sendikamız, geçen süreçte işverenle ilişkilerinde de ilkeleri doğrultusunda davranmaya azami özeni gösterdi.

Üyelerimizin çeşitli özlük işlerinin bakanlık düzeyinde izlenmesi, özlük haklarımızı (ödenmeyen ücretler, stajyerlerin sorunları, geçici görevlendirmeler, farklı cezalar, soruşturmalar, ücret artışları, İLKSAN, memur-hizmetli sorunları) kısıtlayan veya ortadan kaldıran çeşitli

davaların açılması dönemin başlıca etkinlikleri oldu. Sendikamızın eğitim emekçilerinin gerçek temsilcisi olduğu Bakanlık katında da kabul gördü.

Elbette ki bu ilişkilerde esas olan, bireysel girişimlerle sorunların çözümünü amaç haline getirmek değildi. Eğitim Sen örgütü olarak davranmaktı. Çeşitli yazışmalar ve davranışlarda Eğitim Sen'i taraf kabul eden tarzı geliştirmektir.

Diğer yandan temel sorunlarımız olan sürgünler, cezaların ortadan kaldırılması, İLKSAN konularında TBMM'ne soru önermeleri ve yasa tasarıları hazırlandı.

Ancak bugüne kadar, gerek Bakanlıkta sendikalarla ilgili bir biriminin kurulması, gerekse son dönemde sürgün edilen üyelerimizin sürgünlerinin geri alınması konusunda yeterli başarı sağlanamadı.

Üyelerimize yönelik baskılar, gözaltılar konusunda vali ve emniyet müdürleri ile sonuç alıcı yazışmalar yapıldı.

Yurtiçi İlişkiler Sekreterliğimizle birlikte yürütülen çalışmaların amacı, sendika-işveren ilişkisini kurumsallaştırmak ve sorunların çözümünü bu yolla sağlamak temel hedefimizdir.

4. BASINLA İLİŞKİLER

Siyasal iktidarların tek yanlı belirmeleriyle sürdürülmeye çalışılan çalışan-çalıştıran ilişkisini kitlelere mal etmek, yapılan düzenlemelere ilişkin görüşlerimizin basın yayın organlarında duyurulmasının özel bir önemi vardı.

Bu amaçla, şubelerimiz ve üyelerimizden gelen değişik sorunlar günü gününe basın-yayın organlarında sıkça işlenerek kamuoyu oluşturulmaya çalışıldı.

Basın Yayın Sekreterliğimizin çıkardığı Eğitim Sen Gazetesi'nin her sayısında özlük hukuk köşesi düzenlenerek çeşitli konulardaki gelişmeler üyelerimize duyuruldu, mahkeme kararları yayımlandı

5. HUKUKSAL GİRİŞİMLER

Bir yandan meşru ve fiilî mücadele yürütülürken, diğer yandan varolan yasaların bile kötüye kullanılmasından kaynaklı uygulamalara karşı yoğun bir hukuk mücadelesi sürdürüldü.

İlköğretim 2. kademe öğretmenlerine yaz ve güz dönemi

seminerlerinde ödenmeyen ders ücretleri konusu yargıya taşındı fakat, olumsuz yanıt alındı.

Devlet Memurları Kanunu'nun 64. Maddesi gereği, kalkınmada öncelikli yörelerde çalışanlara iki yılda bir kademe ilerlemesi verilmesine idarenin uymaması sonucu, tüm şubelerimiz ve Genel Merkezce dava açıldı. Kazanılan ve kaybedilen davalar oldu. Konunun Danıştay içtihadı haline gelmesi için girişimlerimiz devam etmektedir.

Talim Terbiye Kurulu'nun branş alanını genişleten 21 S sayılı kararının iptali ve herkesin ancak kendi branşında derse girmesi için açılan dava devam etmektedir.

TÖB-DER'in mallarını ladesi zaman zaman gündeme getirildi, bu konuda bir yasa çıkarılması için hazırlanan bir dosya üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

Haksız ve keyfi gerekçelerle kapatılan Şanlıurfa şubemiz faaliyetten men edilşinin yedinci ayında girişimlerimiz sonucu açıldı.

6. TOPLU İŞ SÖZLEŞİ ÇALIŞMALARI

Temel sendikal istemlerimiz konusunda tüm şubelerimizden işyerlerinde tartışılarak TİS önerilerinin gönderilmesi istenmiş, bu isteme bazı şubelerimiz uymuştur.

Gelen öneriler zaman zaman MEB'e iletilmiş, basın-yayın organlarında işlenmiştir. En son olarak, Sendika Yasa Tasarısının askıya alınması üzerine; toplu sözleşme hakkımızdan ve acil istemlerimizden vazgeçmeyeceğimizi, grevli-toplu sözleşmeli sendika yasası çıkıncaya kadar yerine getirilmesi gereken istemlerimizi içeren bir taslak MEB'e TBMM'ne, siyasi parti gruplarına, Cumhurbaşkanına, basına ve tüm örgütümüze iletilmiştir.